

Informacja Grupy Kopernika i Niemiecko-Francuskiej Grupy Refleksyjnej

Niemiecko-Francuska Grupa Refleksyjna oraz polsko-niemiecka *Grupa Kopernika* spotkały się z okazji XXV rocznicy powołania Trójkąta Weimarskiego w pałacu Genshagen koło Berlina na wspólne posiedzenie. Niniejszy dokument streszcza wspólne wnioski uczestników na temat spotkania „Po Brexicie: perspektywy europejskiej przyszłości w XXV rocznicę powołania Trójkąta Weimarskiego“.

9 grudnia 2016 r.

Raport 28 / Stanowisko nr 4

Wspólnie podjąć inicjatywę – uczynić Europę ponownie silną: polsko-niemiecko-francuski apel

W obliczu wywołanych przez Brexit turbulencji oraz grożącego regresu integracji europejskiej, my, Europejczycy z Niemiec, Polski i Francji, pragniemy stanowczo podkreślić wartość ścisłej współpracy tych trzech państw w środku Europy i przestrzegamy przed rozpadem projektu europejskiego. 60 lat po zawarciu Traktatów Rzymskich oraz ćwierć wieku po pokojowych rewolucjach w Europie Środkowo-Wschodniej żądamy ochrony dotychczasowych osiągnięć i śmiałego rozwoju dalszej integracji. Współpraca w ramach Trójkąta Weimarskiego (Niemcy, Francja, Polska) stanowi dla tych celów cenny instrument. Podczas rewolucji na Majdanie w 2014 r. Trójkąt Weimarski dowiódł swej kompetencji w zakresie polityki wschodniej UE. Obecnie wyzwania dla Trójkąta znajdują się wewnątrz Unii.

Stanowczo sprzeciwiamy się jednostronnie krytycznemu obrazowi UE w dyskursie publicznym i politycznym, równocześnie przypominając, iż integracja europejska w swej historii spełniła w dużym stopniu najistotniejsze obietnice projektu cywilizacyjnego: zapewniła pokój swym członkom po stuleciach pełnych wojen, poszerzyła dobrobyt poprzez wspólny rynek wewnętrzny wraz z jego czterema swobodami, rozszerzyła liberalność, humanitaryzm i solidarność. Osiągnięcia te obecnie zagrożone są tendencjami renacjonalizacyjnymi, sukcesami wyborczymi partii prawicowo-populistycznych, kryzysem gospodarczym, masowym bezrobociem w Europie południowej oraz bezsilnością UE wobec wojen w jej bezpośrednim sąsiedztwie. Projekt europejski pozostaje jednak dla szerokiej większości Europejczyków (łącznie z państwami kandydującymi do UE), mimo Brexitu, w dalszym ciągu atrakcyjny.

Europa pociesza się myślą, iż kryzysy dotychczas przyczyniały się zawsze do rozwoju UE. Tym razem jest jednak inaczej. Obecny kryzys, który zapowiadał się już wówczas, gdy krytykowano Traktat z Maastricht, a który ostatecznie wybuchł podczas referendum w sprawie Konstytucji dla Europy we Francji i Holandii, dotyczy podstaw integracji europejskiej. Ponadto brak zarówno wśród elit politycznych, jak i pośród społeczeństw, poparcia dla dokonania dużego kroku naprzód i przekazania instytucjom unijnym dalszych kompetencji. Istnieje równocześnie konsensus wśród państw członkowskich, by w dalszym ciągu współpracować nad poszczególnymi dużymi projektami politycznymi i gospodarczymi UE.

Apelujemy więc do przedstawicieli naszych trzech państw, aby poprzez wspólne inicjatywy wzmocnili więzi UE – szczególnie w poniżej wymienionych obszarach –, pozostawiając tym samym otwarte drzwi dla osiągnięcia koniecznych postępów w dziedzinie integracji politycznej:

1. Absolutnym priorytetem dla naszych państw jest dokładne sformułowanie wspólnej polityki zagranicznej, polityki bezpieczeństwa i obrony w obliczu wojen i zagrożeń na wschodzie (w szczególności wobec pogwałcenia status quo w Europie przez Rosję) i na południu od UE oraz niebezpieczeństw, wynikających z terroryzmu islamskiego. Jest to tym bardziej kluczowe wyzwanie, że wybór Donalda Trumpa na prezydenta Stanów Zjednoczonych prawdopodobnie wzmocni tendencje izolacjonistyczne w USA i ich strategiczne ukierunkowanie na obszar Pacyfiku, oddalając ten kraj tym samym od Europy.
2. Ochrona granic zewnętrznych UE, przekonująca wspólna polityka azylowa oraz ustanowienie europejskiej polityki imigracyjnej są ściśle ze sobą związane. Ochrona wspólnych granic zewnętrznych powinna być zadaniem wspólnotowym, rozszerzenie misji agencji Frontex należy zatem ocenić pozytywnie. Przy tym wzmocnienie ochrony granic zewnętrznych nie może zostać dokonane kosztem indywidualnego prawa do azylu oraz pogwałcenia Konwencji Genewskiej, która chroni uchodźców. Wspólna, dalekosiężna polityka imigracyjna jest tego niezbędnym uzupełnieniem.
3. Nieodzowna pozostaje konsolidacja strefy euro. Bez unii walutowej nieuniknione będą wewnątrz europejskie turbulencje walutowe, jak w latach 80. XX wieku. Załamanie się rynku europejskiego byłoby wówczas nie do uniknięcia. Konsolidacja strefy euro jest także warunkiem wstępnym, by Polska przystąpiła do unii walutowej, spełniając tym samym swoje zobowiązania traktatowe.
4. Utrzymanie pokoju społecznego i solidarności wymaga znacznie większej troski. Mimo, iż wytyczne dotyczące systemów socjalnych nie należą do zadań wspólnotowych, to wobec masowego bezrobocia w południowej Europie oraz rosnących tendencji populistycznych, UE powinna dołożyć więcej starań, by powstrzymać utratę pozycji społecznej całych grup społeczeństwa i zaoferować młodemu pokoleniu perspektywę na przyszłość. Fundamentalne ryzyko rozłamu społecznego należy traktować bardzo poważnie.
5. W tym celu idea integracji europejskiej i solidarności musi mieć pozytywną konotację i być bardziej doświadczalna na poziomie regionalnym i lokalnym, bowiem to tam istnieje w państwach członkowskich UE opór wobec „systemu” i Unii Europejskiej, jako tak zwanemu projektowi elit. By temu zapobiec należy znacząco zwiększyć wsparcie dla dwu- i wielostronnych projektów gospodarczych, społecznych i kulturowych na poziomie regionalnym i lokalnym (bottom up).

Jesteśmy przekonani, że integracja europejska wymaga przywrócenia idei wspólnotowej odpowiedzialności i politycznego przywództwa przez kraje członkowskie oraz silnej Komisji Europejskiej w połączeniu z pasją dla unikatowej i bezkompromisowej idei pokoju, wolności i solidarności.